

Przemysław Wylegała

Kamień 53, 77-400 Złotów

tel. 661 250 157, e-mail: przemo@salamandra.org.pl

Kamień, 30.05.2021 r.

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA

dotycząca termomodernizacji budynku komunalnego położonego przy ul. Parkowej 6 w Rumianku

opracowanie: mgr inż. Przemysław Wylegała

Niniejszą ekspertyzę wykonano na zlecenie firmy Artmost s.c. ul. Rybaki 6a/6, 61-883 Poznań, w związku z planowaną realizacją prac termomodernizacyjnych. Obejmuje ona ocenę, czy budynek komunalny zlokalizowany przy ul. Parkowej 6 w Rumianku stanowi lub może stanowić siedliska (w szczególności miejsce gniazdowania) ptaków oraz czy planowane prace mogą stanowić zagrożenie dla tej grupy zwierząt.

W Polsce kilkanaście gatunków ptaków regularnie zakłada gniazda na budynkach i konstrukcjach zbudowanych przez człowieka. Dla kilku gatunków (gołąb miejski *Columba livia f. domestica*, jerzyk *Apus apus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *P. montanus*, oknówka *Delichon urbicum*, dymówka *Hirundo rustica*, kawka *Corvus monedula*, pustułka *Falco tinnunculus*) budynki stanowią podstawowe miejsce gniazdowania. Umożliwienie im lokalizowania gniazd w tego typu miejscach ma więc kluczowe znaczenie dla zachowania właściwego stanu ochrony ich populacji w Polsce.

Jeśli planowane prace termomodernizacyjne stanowią potencjalne zagrożenie dla ptaków z chronionych gatunków lub ich siedlisk, należy uwzględnić działania zapobiegawcze. Jeśli pewnych szkód nie można uniknąć, konieczne jest uzyskania odpowiednich zezwoleń organu ochrony przyrody, które zwykle określają wymagane środki łagodzące (minimalizujące) negatywne skutki oraz działania kompensujące straty, których nie dało się uniknąć (np. Wylegała i in. 2009¹, GDOŚ 2018²).

¹ Wylegała P., Jaros R., Dzięciołowski R., Kepel A., Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2009. Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody. PTOP „Salamandra”: 32 ss. http://www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf

Metodyka

Ekspertyzę wykonano na podstawie wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 30.05.2020. Podczas wizyty terenowej zwracano uwagę na obecność ptaków wykazujących zachowania wskazujące na gniazdowanie na budynku (zwłaszcza ptaki z materiałem gniazdowym oraz pokarmem dla piskląt oraz wchodzące do szczelin budynku). Zwracano także uwagę na ślady obecności ptaków, wskazujące na obecność zajętego gniazda w sezonie lęgowym (obielenie kałem ściany w pobliżu szczelin, ślady wytarcia ściany przez pióra ptaków poniżej wejścia do gniazda, materiał gniazdowy wystający ze szczelin). Oceniono także, czy budynek oferuje potencjalne miejsca lęgowe ptaków i czy w związku z tym może on stanowić miejsce gniazdowania w okresie lęgowym. Podczas kontroli posługiwano się lornetką (10x40) oraz lunetą (40-60x90).

Wyniki

Podczas kontroli stwierdzono gniazdowanie dwóch gatunków gatunku – wróbla *Passer domesticus* (co najmniej 7 par) oraz szpaka *Sturnus vulgaris* (1 para).

Wnioski

Badany budynek stanowi miejsce gniazdowania ptaków objętych całkowitą ochroną gatunkową. Prace termomodernizacyjne stanowią dla nich zagrożenie związane zarówno z potencjalną możliwością zniszczenia lęgów jak i utrata miejsc gniazdowania. W związku z tym konieczne jest zastosowanie działań łagodzących oraz kompensujących.

Zalecenia

- 1) Należy wystąpić o zgodę na niszczenie siedlisk ptaków do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. Wskazane jest, by wniosek zawierał propozycję zakresu i lokalizacji działań kompensacyjnych (przedstawionych w punkcie 3).
- 2) Prace termomodernizacyjne powinny być prowadzone poza sezonem lęgowym ptaków trwającym w przypadku wróbli od drugiej połowy lutego do końca sierpnia a w przypadku szpaków od marca do czerwca (czasami – w przypadku lęgów powtarzanych do lipca). Jeśli prace termomodernizacyjne muszą trwać w okresie lęgowym w/w gatunków (luty-sierpień) to należy w okresie jesienno–zimowym (przed sezonem lęgowym, w którym będą

² GDOŚ. 2018. Ptaki i nietoperze w miastach: 6 ss. <http://www.gdos.gov.pl/ochrona-ptakow-i-nietoperzy>.

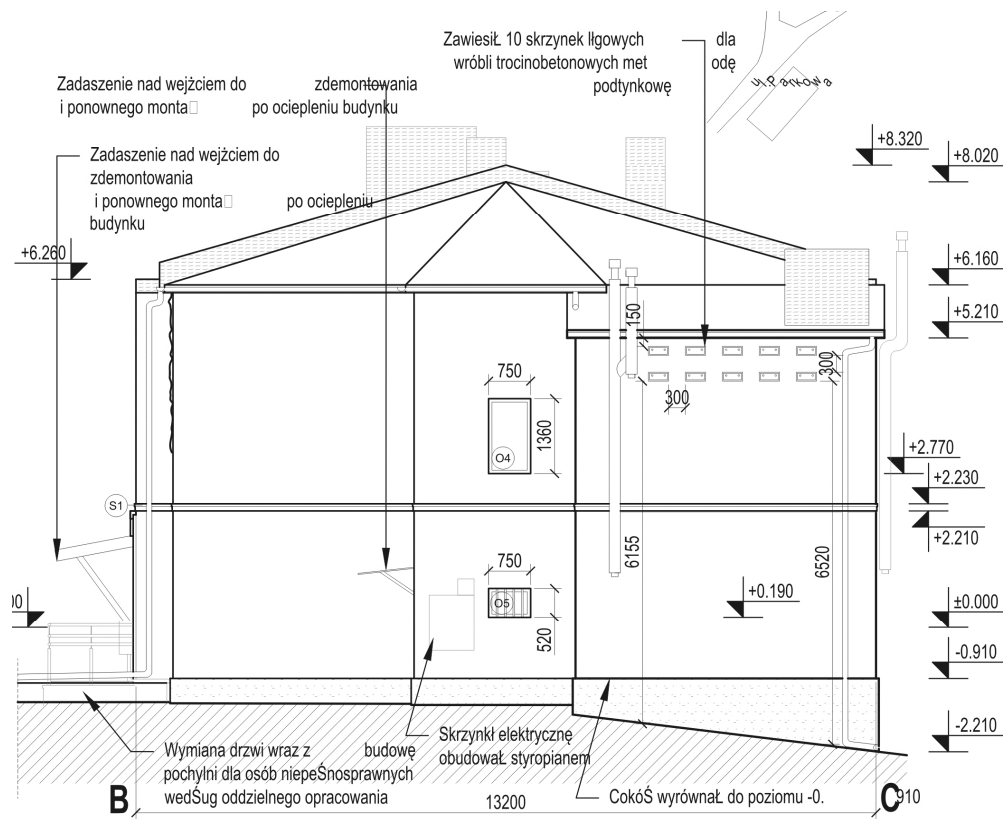
przewodzone prace), zabezpieczyć miejsca gniazdowania ptaków (wszelkie otwory i szczeliny w ścianach budynku) tak by uniemożliwić im dostęp do nich (np. pianką lub siatką oraz co najmniej 2 cm warstwą zaprawy lub kleju murarskiego).

3) W ramach działań kompensujących należy zawiesić na ścianach budynku 10 skrzynek lęgowych dla wróbli. Większa liczba skrzynek niż stwierdzona liczba par wróbli wynika z zazwyczaj niepełnego zajęcia przez ptaki zamontowanych skrzynek lęgowych. Skrzynki lęgowe powinny być wykonane i zamontowane zgodnie z konstrukcją i zasadą wieszania opisaną w poradniku przygotowanym przez PTOP „Salamandra”: http://www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf. Jeśli nie ma możliwości zamontowania budek zgodnie z zasadami opisanymi w tym opracowaniu (np. ze względu na niewielkie rozmiary budynku), należy zamontować budki w skupiskach tak jak przedstawiono w Załączniku 1 - na zdjęciu (Fot. 1) oraz w projekcie lokalizacji skrzynek na budynku objętym ekspertyzą (Rys. 1). Optymalnym rozwiązaniem jest zamontowanie dostępnych na rynku, trwałych skrzynek trocinobetonowych i zamontowanie ich metodą podtynkową (Fot. 1).

Przemysław Wylegała

ZAŁĄCZNIK 1

Rys. 1. Projekt lokalizacji skrzynek lgowych dla wróbl na budynku przy ul. Parkowej 6 w Rumianku

Fot 1. Przykładowy, optymalny sposób wieszania trocinobetonowych skrzynek lgowych dla wróbl metodą podtynkową